

SVETOVÝ DEŇ AIDS

1. december 2016, Bratislava

Stanovisko v rámci Slovenského predsedníctva v Rade EÚ

V súvislosti s nadchádzajúcim Svetovým dňom AIDS, ktorý si každoročne pripomíname 1. decembra, chceme upriamiť pozornosť a vyjadriť podporu k aktivitám v boji proti HIV/AIDS v Európe, ktoré sú dôležitou súčasťou zdravotnej politiky Európskych krajín a súčasne pripomenúť, že všetci máme opäť možnosť vyjadriť svoju podporu a solidaritu s ľuďmi žijúcimi s HIV.

HIV/AIDS je stále vážnym celospoločenským problémom. Týka sa štátov, komunit, rodín aj jednotlivcov. V roku 2015 bolo vo svete približne 36,7 miliónov ľudí a odhaduje sa, že každoročne sa nakazí vírusom HIV 1,9 milióna dospelých.

V Európskom regióne Svetovej zdravotníckej organizácie počet nových infekcií stúpa. Za viac ako tri desaťročia epidémia HIV v Európe je HIV stále veľkým problémom tohto regiónu, a to najmä vo východnej časti. Regionálne investície nie sú adekvátne adresované na kľúčové populácie, ktorých sa epidémia najviac dotýka. Včasná diagnostika, poradenstvo a liečba zohrávajú zásadnú úlohu pri obmedzovaní šírenia nákazy vírusom HIV. Narastajúci počet osôb s HIV/AIDS a nevyliciteľnosť tohto ochorenia zdôrazňujú skutočnosť, že prevencia je najúčinnnejším prostriedkom v zabránení šírenia HIV/AIDS v populácii.

Akčný plán reakcie zdravotníckeho sektora na HIV v Európskom regióne Svetovej zdravotníckej organizácie na roky 2016 – 2021 prijatý na Svetovom zdravotníckom zhromaždení obsahuje európske vízie na ukončenie AIDS ako verejno-zdravotníckej hrozby do roku 2030. Je podporovaný stratégiou UNAIDS na roky 2016 – 2021. Víziou európskeho regiónu je dosiahnuť do roku 2030 nulovú incidenciu infekcií HIV, nulovú smrtnosť na AIDS a nulovú diskrimináciu ľudí s HIV.

Základným cieľom naďalej zostáva obmedzovať šírenie vírusu HIV a zmierňovať dopady nákazy HIV a AIDS v tých častiach spoločnosti, ktorých sa to najviac dotýka. Preventívne aktivity musia byť založené na princípe ochrany ľudských práv a vedeckých poznatkoch. Prevencia, sexuálne a reprodukčné zdravie a práva ľudí s HIV sú dôležitými aspektmi vnútroštátneho plánovania politiky a národných programov. Osobitný dôraz je potrebné zamerať na kľúčové rizikové skupiny populácie, na sexuálnu výchovu, na liečbu drogovej závislosti a na komunikáciu s ľuďmi s HIV/AIDS. Dôležité je zabezpečiť adekvátnu liečbu a zdravotnú starostlivosť, prenatálnu starostlivosť a testovanie žien počas tehotenstva a po pôrode, zabezpečiť včasnú diagnostiku dojčiat a okamžitú liečbu pre všetky deti s diagnostikovaným HIV a vrodeným syfilisom. Veľký význam má psychologická a sociálna pomoc, kvalita diagnostiky infekcie HIV, laboratórne monitorovanie účinnosti liečby, zabránenie diskriminácie na základe pohlavia a sexuálneho násillia. Neskorá diagnostika infekcie HIV a poradenstvo pre najviac rizikové skupiny zostáva jednou z najvýraznejších prekážok pre začatie adekvátnej liečby a prispieva k šíreniu vírusu HIV.

V súčasnosti je Slovenská republika krajinou s najnižším výskytom HIV v Európe a preto prevenciu považujeme za jeden z najúčinnějších prostriedkov v zabránení šírenia HIV/AIDS.

Z tohto dôvodu, Slovenská republika ako v súčasnosti predsedajúca krajina v Rade Európskej únie mimoriadne oceňuje a víta aktivitu Malty, ako nasledujúcej predsedajúcej krajiny v Rade Európskej únie v prvom polroku 2017, ktorá bude v spolupráci s Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb organizovať technické stretnutie k problematike HIV.